

مالیات

گفت‌وگوی «جوان»

با حبیب قاسمی، عضو کمیسیون تلفیق مجلس

تأمین مالی ۱۸۷ پروژه ساخت راه و جاده با مالیات مردم

یک عضو کمیسیون‌های عمران و تلفیق مجلس شورای اسلامی می‌گوید: با اجرای طرح «نشان‌دار کردن مالیات»، ۱۸۷ پروژه راه‌سازی که سال‌ها نیمه‌تمام مانده بود، با مشارکت مستقیم مردم و از محل مالیات‌های پرداختی تکمیل شد و گامی مؤثر در بهبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل کشور برداشته شد.

■ ■ ■

طرح «نشان‌دار کردن مالیات» به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اقدامات سازمان امور مالیاتی کشور، از سال ۱۴۰۳ به مرحله اجرا درآمد و در بدجه سال ۱۴۰۴ نیز به‌عنوان یکی از اولویت‌های جدی دولت در راستای شفافیت و مردمی‌سازی نظام مالیاتی ادامه می‌یابد. این طرح با هدف افزایش شفافیت، جلب مشارکت عمومی و ارتقای اعتماد مردم به نظام مالیاتی طراحی شده است. در این طرح، مؤدیان می‌توانند محل مصرف بخشی از مالیات پرداختی خود را مشخص کرده و از طریق سامانه‌ای شفاف بر پیشرفت پروژه‌های انتخابی نظارت داشته باشند. چنین رویکردی علاوه بر تقویت حس مسئولیت‌پذیری اجتماعی و افزایش خوداظهاری مالیاتی، به تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام کشور، به‌ویژه در حوزه‌های حیاتی مانند مدرسه‌سازی، آبرسانی، بهداشت و درمان و راه‌سازی کمک شایانی کرده است. نتایج این طرح نشان می‌دهد مشارکت مستقیم مردم در تخصیص منابع مالیاتی، تأثیر قابل توجهی در تسریع روند توسعه زیرساخت‌های کشور و بهبود عدالت اجتماعی داشته است. در سال ۱۴۰۳، منابع مالیاتی نشاندار شده به تأمین مالی صدها پروژه در سراسر کشور اختصاص یافت که علاوه بر توسعه زیرساخت‌های شهری و روستایی، نقش مهمی در افزایش رفاه عمومی و کاهش مشکلات مناطق محروم ایفا کرد. ادامه این طرح در سال ۱۴۰۴ می‌تواند به تقویت اقتصاد غیرنفتی کشور و کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی کمک کند و الگویی مناسب برای سایر بخش‌های دولتی در زمینه شفافیت و پاسخگویی باشد.

حبیب قاسمی، عضو کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» ضمن تأکید بر اهمیت این طرح در شفاف‌سازی مالیات‌ها و جلب مشارکت مردمی، اجرای آن را یکی از گام‌های مؤثر در تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام و افزایش اعتماد عمومی به نظام مالیاتی دانست و بر ضرورت ادامه این طرح در سال‌های آینده و نظارت دقیق‌تر بر نحوه اجرای پروژه‌های مالیاتی تأکید کرد تا نتایج ملموس‌تری در حوزه توسعه زیرساخت‌های کشور حاصل شود.

قاسمی می‌گوید: طرح نشان‌دار کردن مالیات، به‌عنوان یکی از اقدامات نوین و پیشرو سازمان امور مالیاتی، در سال ۱۴۰۳ به مرحله اجرا رسید و همچنان در بودجه سال ۱۴۰۴ نیز با جدیت ادامه می‌یابد. این طرح که با هدف افزایش شفافیت، تقویت اعتماد عمومی و مردمی‌سازی نظام مالیاتی طراحی شده است، مسیر جدیدی را در تخصیص منابع مالیاتی کشور ایجاد می‌کند. بر اساس پیش‌بینی‌های لایحه بودجه ۱۴۰۴، مجموع درآمدهای مالیاتی کشور با رشد ۳۹ درصدی نسبت به میزان مصوب در قانون بودجه ۱۴۰۳، به هزار ۹۶۴ میلیارد تومان می‌رسد که از این مبلغ، هزار ۷۰۰ میلیارد تومان به مالیات‌های مستقیم و کالاهای خدمات ۲۴۴ همت به مالیات بر واردات اختصاص می‌یابد. در این میان، طرح نشان‌دار کردن مالیات با تخصیص ۱۰ درصد از مالیات‌های مستقیم به پروژه‌های مشخص و قابل نظارت، مؤدیان را قادر می‌سازد تا محل مصرف بخشی از مالیات پرداختی خود را تعیین کنند. این رویکرد، ضمن ایجاد انگیزه برای خوداظهاری بیشتر مؤدیان، به توسعه زیرساخت‌های عمرانی کشور نیز کمک می‌کند و نقش مهمی در تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام ایفا می‌کند.

وی ادامه می‌دهد: این طرح با هدف بهبود نظارت مردمی و افزایش مشارکت در توسعه کشور، شرایطی را فراهم می‌آورد که مؤدیان مالیاتی به‌طور مستقیم در پیشبرد پروژه‌های

ملی نقش داشته باشند. چنین رویکردی نه‌تنها شفافیت

تخصیص منابع، افزایش آری، همچنین، تکمیل پروژه‌های آبرسانی به‌عنوان یکی از

اجرای پروژه‌ها، به‌ویژه در حوزه‌های زیرساختی مانند

راه‌سازی، آبرسانی و بهداشت و درمان می‌شود. اجرای موفق

این طرح در سال ۱۴۰۳ ادامه آن در سال ۱۴۰۴ می‌تواند به

بهبود عدالت اجتماعی و توسعه متوازن کشور کمک کند.

عضو کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی خاطر نشان

می‌کند: در حوزه پروژه‌های عمرانی، تمرکز اصلی این طرح

بر تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام بوده است، پروژه‌هایی که

به‌دلیل مشکلات مالی یا مدیریتی طی سال‌های گذشته

به بهربرداری نرسیده بودند. به‌طور مشخص، پروژه‌های

مدرسه‌سازی، آبرسانی، بهداشت و درمان و راه‌سازی از

جمله مهم‌ترین پروژه‌هایی هستند که در این طرح مورد

حمایت قرار گرفته‌اند. طبق گزارش رسمی سازمان امور

مالیاتی، در سال ۱۴۰۳ حدود ۲۲۴ پروژه مدرسه‌سازی

و ۳۴۴ پروژه توسعه آبرسانی با استفاده از منابع مالیاتی

تأمین مالی شدند. همچنین بیش از ۲۰۳ پروژه مرتبط

با بهداشت و درمان و ۱۸۷ پروژه راه‌سازی از این طریق به

سرتاجم رسیدند. این نتایج نشان می‌دهد، طرح نشان‌دار

کردن مالیات، می‌تواند به‌عنوان یک ابزار قدرتمند در

تکمیل پروژه‌های حیاتی و تسریع توسعه زیرساخت‌های

کشور ایفا ی نقش کند.

وی ادامه می‌دهد: یکی از بخش‌های مهم و مؤثر این طرح،

تمرکز بر تکمیل پروژه‌های راه‌سازی است. زیرساخت‌های

جاده‌ای از جمله عوامل کلیدی در توسعه اقتصادی و

اجتماعی هر کشور محسوب می‌شوند و دسترسی ایمن و

سریع به مناطق مختلف، امکان می‌سازند. در بسیاری از

مناطق محروم، نبود راه‌های مناسب مانعی جدی در برابر

پیشرفت اقتصادی و بهبود سطح رفاه مردم بوده است. به همین دلیل، طرح نشان‌دار

کردن مالیات، توانسته با تأمین منابع مالی لازم برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام در حوزه

راه‌سازی، ضمن کاهش زمان، امکان دسترسی به خدمات اساسی را برای مردم این

مناطق فراهم کند. با اجرای پروژه‌های راه‌سازی نشاندار، جابه‌جایی کالاهای دسترسی مردم

به مراکز درمانی، آموزشی و بازارهای محلی بهبود می‌یابد.

قاسمی خاطر نشان می‌کند: همچنین، تکمیل پروژه‌های آبرسانی به‌عنوان یکی از

زیرساخت‌های اساسی از دیگر بخش‌های مهم این طرح بوده است. بسیاری از مناطق

محروم کشور با مشکلات جدی در زمینه دسترسی به آب شرب سالم و پایدار مواجه بوده‌اند

و اجرای پروژه‌های آبرسانی می‌تواند، نقشی حیاتی در بهبود شرایط بهداشتی و رفاهی این

مناطق ایفا کند. طبق آمار منتشر شده، پروژه‌های آبرسانی نشاندار شده در سال ۱۴۰۳،

مناطق روستایی را نیز پوشش داده است. این پروژه‌ها شامل توسعه شبکه‌های انتقال آب،

احداث مخازن ذخیره آب و بهسازی چشمه‌های محلی بوده‌اند که با تکمیل آنها، دسترسی

پایدار به آب شرب سالم برای هزاران خانوار فراهم شده است. علاوه بر بهبود شرایط زندگی،

اجرای این پروژه‌ها تأثیر مستقیمی بر کاهش بیماری‌های ناشی از آب آلوده و افزایش

بهروری کشاورزی در این مناطق خواهد داشت.

وی ادامه می‌دهد: از دیگر دستاوردهای مهم این طرح، می‌توان به بهبود نظارت عمومی و تقویت حس مسئولیت‌پذیری اجتماعی اشاره کرد. وقتی مردم به‌صورت مستقیم در انتخاب و نظارت بر پروژه‌های توسعه‌ای مشارکت داشته باشند، احساس مالکیت بیشتری نسبت به این پروژه‌ها پیدا می‌کنند. این موضوع باعث می‌شود، به‌بربرداری از پروژه‌ها با دقت بیشتری انجام شده و مانع از توقف یا انحراف آنها شود. به همین دلیل، اجرای طرح نشان‌دار کردن مالیات علاوه بر ایجاد شفافیت، به توسعه متوازن و عادلانه کشور نیز کمک می‌کند.

عضو کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی خاطر نشان می‌کند: در نهایت، اجرای این طرح در راستای سیاست‌های کلان اقتصادی کشور برای کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی و تأمین منابع پایدار مالی بوده است. بر اساس برنامه‌های توسعه‌ای، قرار است تا سال‌های آینده سهم مالیات از بودجه عمومی کشور به ۵۹ درصد برسد.

عضو کمیسیون‌های عمران و تلفیق مجلس شورای اسلامی در پایان خاطر نشان می‌کند: با اجرای طرح «نشان‌دار کردن مالیات»، ۱۸۷ پروژه راه‌سازی که سال‌ها نیمه‌تمام مانده بود، با مشارکت مستقیم مردم و از محل مالیات‌های پرداختی تکمیل شد و گامی مؤثر در بهبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل کشور برداشته شد.

گفت‌وگو

حسام کمالی

گفت‌وگوی «جوان» با عبدالجلال ایری، سخنگوی کمیسیون عمران مجلس

مجلس مخالف وام ساخت مسکن کمتر از ۸۰۰ میلیون تومان است

کاهش وام ساخت مسکن با وجود افزایش ۶۰درصدی مصالح ساختمانی عقبگرد از مصوبه مجلس است

داشت، چه برسد به ۵۰۶میلیون تومان که اکنون در نظر گرفته شده است. ما در کمیسیون عمران به همراه سایر نمایندگان مجلس، این موضوع را به‌طور جدی پیگیری کرده‌ایم و در هفته گذشته دیداری با آقای پزشکیان و تعدادی از اعضای هیئت دولت داشتیم. در این جلسه تأکید شد با توجه به شرایط فعلی، حداقل باید همان مبلغ ۸۰۰میلیون تومان به‌طور کامل و بدون کاهش اقدام شود.

سخنگوی کمیسیون عمران با تأکید بر اینکه کاهش مبلغ وام به ۵۰۶میلیون تومان تأثیر منفی بر روند ساخت مسکن خواهد گذاشت، اظهار داشت: متقاضیان این وام عمدتاً از اقشار متوسط و ضعیف جامعه هستند. این خانوارها که بسیاری از آنها در دهک‌های اول تا پنجم قرار دارند، به دلیل درآمد محدود و ناتوانی در تأمین آورده شخصی لازم، نمی‌توانند با این شرایط وارد فرآیند ساخت‌وساز شوند. وقتی هزینه ساخت یک واحد مسکونی به‌طور متوسط به بیش از یک میلیارد تومان می‌رسد، چگونه می‌توان انتظار داشت خانوارهای

عبدالجلال ایری

عضو کمیسیون عمران مجلس

وام ۸۰۰میلیون تومانی که در تیرماه امسال به تصویب رسید، قرار بود در کوتاه‌ترین زمان ممکن ابلاغ و اجرایی شود تا بخشی از مشکلات اقشار متوسط و ضعیف جامعه در حوزه تأمین مسکن برطرف شود. اما متأسفانه نه‌تنها این وام به مرحله اجرا نرسید، بلکه اخیراً شاهد هستیم، مبلغ ۵۰۶میلیون تومان کاهش یافته است. این تصمیم در حالی اتخاذ شده که هزینه‌های ساخت مسکن به دلیل افزایش قیمت مصالح ساختمانی و نوسانات نرخ ارز به‌طور چشمگیری بالا رفته است و این کاهش مبلغ، عملاً نمی‌تواند مشکل خاصی را متقاضیان این وام برطرف کند.

وی در ادامه افزود: در شرایطی که قیمت هر مترمربع ساخت مسکن در زمان تصویب وام ۵۵۰

امروز این رقم به بیش از ۱۵۰میلیون تومان رسیده

است. بنابراین با افزایش دو برابری هزینه‌های

ساخت، حتی مبلغ ۸۰۰میلیون تومان نیز کفایت

لازم را برای ساخت یک واحد مسکونی نخواهد

۸۰۰میلیون تومانی مسکن، اظهار داشت: وام ۸۰۰میلیون تومانی که در تیرماه امسال به تصویب رسید، قرار بود در کوتاه‌ترین زمان ممکن ابلاغ و اجرایی شود تا بخشی از مشکلات اقشار متوسط و ضعیف جامعه در حوزه تأمین مسکن برطرف شود. اما متأسفانه نه‌تنها این وام به مرحله اجرا نرسید، بلکه اخیراً شاهد هستیم، مبلغ آن

به ۵۰۶میلیون تومان کاهش یافته است. این تصمیم در حالی اتخاذ شده که هزینه‌های ساخت مسکن به دلیل افزایش قیمت مصالح ساختمانی و نوسانات نرخ ارز به‌طور چشمگیری بالا رفته است و این کاهش مبلغ، عملاً نمی‌تواند مشکل خاصی را متقاضیان این وام برطرف کند.

وی در ادامه افزود: در شرایطی که قیمت هر مترمربع ساخت مسکن در زمان تصویب وام ۵۵۰ امروز این رقم به بیش از ۱۵۰میلیون تومان رسیده است. بنابراین با افزایش دو برابری هزینه‌های ساخت، حتی مبلغ ۸۰۰میلیون تومان نیز کفایت

لازم را برای ساخت یک واحد مسکونی نخواهد

دیدگاه رزفب سادات فخرایی

یک کارشناس اقتصادی معتقد است: «برای کاهش مشکلات اقتصادی، باید اصلاحات اساسی در سیاست‌های مالی و اقتصادی انجام شود. تثبیت نرخ ارز تنها زمانی ممکن خواهد بود که تغییرات واقعی در حوزه تولید، زیرساخت‌ها و سیستم مالی کشور صورت گیرد و مردم به این اصلاحات اعتماد پیدا کنند.»

■ ■ ■

پس از آنکه در چند ماه اخیر، بانک مرکزی امکان واردات در ازای صادرات صنایع فلزی با نرخ توافقی را مجاز کرد، گام‌های اولیه برای تک‌نرخ شدن ارز برداشته شد. تثبیت نرخ ارز تنها زمانی ممکن است که تغییرات واقعی در حوزه تولید، زیرساخت‌ها و سیستم مالی کشور صورت گیرد و مردم به این اصلاحات اعتماد پیدا کنند.

پس از آنکه در چند ماه اخیر، بانک مرکزی امکان واردات در ازای صادرات صنایع فلزی با نرخ توافقی را مجاز کرد، گام‌های اولیه برای تک‌نرخ شدن ارز برداشته شد. تثبیت نرخ ارز تنها زمانی ممکن است که تغییرات واقعی در حوزه تولید، زیرساخت‌ها و سیستم مالی کشور صورت گیرد و مردم به این اصلاحات اعتماد پیدا کنند.

وی یکی از عوامل گرانی ارز را تفاوت میان رشد نقدینگی و تولید داخلی دانست و بیان کرد: «در

انتظارات تورمی تأثیر مستقیمی بر رفتار اقتصادی مردم دارد

اصلاحات اقتصادی، کلید تثبیت نرخ ارز کسری بودجه دولت در سال جاری ۸۵۰هزار میلیارد تومان برآورد شده است

و نانی می‌شد اما این نرخ پایین باعث ایجاد کسری بودجه شد که دولت با خلق پول آن را جبران کرد. بازار توافقی هم قرار نبود نرخ ارز را ثابت کند، بلکه هدف آن کاهش چندگانگی نرخ‌ها بود. با این حال، تأثیر انتظارات و نااطمینانی‌ها بر بازار ارز همچنان برجسته است.»

او اظهار داشت: «کاهش نرخ دلار به ۲۰هزار تومان تنها زمانی مفید است که قدرت خرید مردم نیز به

شترت‌های دولتی و نظام بانکی از جمله

این عوامل هستند. همچنین، در بازه ۱۳۹۸ تا

۱۴۰۰، برای حمایت از ارز ۴هزار و ۲۰۰ تومانی،

۳۴۰هزار میلیارد تومان پول بی‌پشتوانه چاپ شد.

تأمین مالی شرکت‌های زیان‌ده دولتی از طریق

استقراض از بانک‌ها نیز نقدینگی بیشتری خلق

کرده و تورم را افزایش داده است. این شرایط نشان

می‌دهد، تا زمانی که ناترازی‌های اقتصادی اصلاح

نشوند، رشد نرخ ارز ادامه خواهد داشت.»

دارایی در خصوص دیگر عوامل گرانی نرخ ارز تصریح

کرد: «اصلاح ساختار بازار ارز، اگرچه به کاهش

نوسانات کمک می‌کند اما برای تثبیت روند نرخ

ارز کافی نیست. مشکلات اصلی به ناترازی‌های

کلان اقتصادی و فساد مرتبط است. یکی از موارد،

نرخ نیمایی بود که برای محاسبه گاز پتروشیمی‌ها

استفاده می‌شد. درآمد حاصل از این نرخ به دولت

تعلق می‌گرفت و صرف یارانه‌ها و حمایت‌های دارویی